

VIII. Bibliografia

Bibliografia general

Abril, Gonzalo (ed.) (2003), *Cortar y pegar: la fragmentación visual en los orígenes del texto informático*. Madrid. Cátedra. Col. Signo e Imagen 79. 208 pàgs.

Aibar Puentes, Eduard, i Quintanilla Miguel A. (2002), *Cultura tecnològica: estudios de ciencia, tecnología y sociedad*. Barcelona. Horsori. 253 pàgs.

Almirón Roig, Núria (2001), *De Vannevar Bush a la WWW*. València. Eliseu Climent ed. Col. Comunicació 6. 256 pàgs.

Alvarez, Isaac (2003), *Incursiones. Ensayos sobre la colonización computacional*. Madrid. A. Machado Libros. 153 pàgs.

Aracil, R.; Oliver, J; Segura, A. (1998), *El mundo actual*. Barcelona. Edicions de la Universitat de Barcelona. Col. Estudi general 2. 788 pàgs.

Aramburu Gil, Dolores; Gil de Prado, Eva (1998), *Encuentros de arte actual, Red Arte y colectivos independientes en el Estado español*. Vitoria. Transforma. 128 pàgs.

Aristóteles (1998), *Retòrica. Poètica*. Barcelona. Ed. 62. Col. Universitaria 10. 408 pàgs.

Aronowitz, Stanley, Martinsons, Barbara, Menser, Michael (eds.) (1998), *Tecnociencia y cibercultura. La interrelación entre cultura, tecnología y ciencia*. Barcelona. Paidós Ibérica. 366 pàgs.

Atencia Páez, J.M. (coord.) (2004), *Tecnociencia y cultura a comienzos del siglo XXI*. Málaga. Servicio de Publicaciones de la Universidad de Málaga. 402 pàgs.

Atlan, Henri (1997), *Cuestiones vitales: entre el saber y la opinión*. Barcelona. Tusquets. Col. Metatemas 47. 210 pàgs.

Axelrod, Robert (1996), *La evolución de la cooperación : el dilema del prisionero y la teoría de juegos*. Madrid. Alianza ed. 2ª ed, 216 pàgs.

Bajtín, Mijail (1981), *The Dialogic Imagination: Four essays*. Austin. University of Texas Press. 444 pàgs.

Bajtín, Mijail (1991), *Teoría y estética de la novela*. Madrid. Taurus. Col. Humanidades 339. 522 pàgs.

Bajtín, Mijail (1994), *El método formal en los estudios literarios*. Madrid. Alianza. Col. Alianza Universidad 788. 272 pàgs.

Balandier, Georges (1994), *El poder en escenas: de la representación del poder, al poder de la representación*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Studio 106. 192 pàgs.

Barbier, Frederic i Bertho, Catherine (2000), *Historia de los medios de Diderot a Internet*. Buenos Aires. Ed. Colihue. 410 pàgs.

Barker, Frances (1984), *The Tremulous Private Body: Essays in Subjection*. London. Methuen. 120 pàgs.

Barret, Edward (1997), *Medios contextuales en la práctica cultural. La construcción social del conocimiento*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós multimedia 5. 304 pàgs.

- Barron, Stephan (2000), *Art planétaire. Earth art*. Ecole Régionale Supérieure d'Expression Plastique de Tourcoing. CD-ROM
- Barthes, Roland (1953), *Le Degré zéro de l'écriture*. París. Seuil. 179 pàgs.
- Barthes, Roland (1964), *Éléments de Sémiologie*. París. Denoël/Gonthier. 101 pàgs.
- Barthes, Roland (1968), "La mort de l'auteur", a *Le bruissement de la langue*. París Seuil, 1984, pàgs. 61-67
- Barthes, Roland (1973), *Le plaisir du texte*. París. Seuil. 89 pàgs.
- Barthes, Roland (1995), *La cámara lúcida: nota sobre la fotografía*. Barcelona. Paidós Ibérica. Col. Paidós Comunicación 43, 8ª imp. 208 pàgs.
- Baudrillard, Jean (1993), *Cultura i simulacro*. Barcelona. Kairós. 5ª impr. 194 pàgs.
- Baudrillard, Jean (2000), *Pantalla total*. Barcelona. Anagrama. 256 pàgs.
- Baudrillard, Jean (1989), *De la seducción*. Madrid. Cátedra. 5ª ed. 176 pàgs.
- Bell, Daniel (2001), *El advenimiento de la sociedad postindustrial*. Madrid. Alianza ed. Col. Alianza Universidad 149. 584 pàgs.
- Bell, Daniel (2004), *Las contradicciones culturales del capitalismo*. Madrid. Alianza ed. Col. Alianza Universidad 195. 264 pàgs.
- Benedikt, Michael (dir.) (1991), *Cyberspace: First Steps*. Cambridge. MIT Press. 446 pàgs.
- Benjamin, Walter (1983), *L'obra d'art a l'època de la seva reproductibilitat tècnica*. Barcelona. Ed. 62. col. Clàssics del pensament modern 9. 144 pàgs.
- Berger, John (1997), *El sentido de la vista*. Madrid. Alianza. Col. Alianza Forma 98. 232 pàgs.
- Bergson, Henri (1985), *La evolución creadora*. Madrid. Espasa Calpe. 320 pàgs.
- Bertalanffy, Ludwig von (1992), *Perspectivas en la teoría general de los sistemas*, Madrid, Alianza ed. 4ª ed, col. Alianza Universidad 230. 168 pàgs.
- Besse, Jean-Marc (2000), *Voir la terre*. Actes Sud. ENSP, Centre du paysage. 161 pàgs.
- Blisset, Luther (2000), *Pánico en las redes, teoría y práctica de la guerrilla cultural*. Madrid. Navarro Monedero, Luís. 112 pàgs.
- Blisset, Luther, i Brunzels, Sonja (2000), *Cómo acabar con el mal: manual de guerrilla de la comunicación*. Barcelona. Virus ed. 233 pàgs.
- Bolton, Dominique (2000), *Internet ¿y después?: una teoría crítica de los nuevos medios de comunicación*. Barcelona. Gedisa. 256 pàgs.
- Borges, Jorge Luis (1993), *El jardín de los senderos que se bifurcan*. Barcelona. Bibliotex. 96 pàgs.
- Bourdieu, Pierre (1984), *Homo academicus*. París. Ed. De Minuit. 302 pàgs.
- Bourdieu, Pierre (1989), *La noblesse d'état: Grandes écoles et esprit de corps*. París. Ed. De Minuit. 568 pàgs.
- Bourdieu, Pierre i Loïc J.D. Wacquant (1992), *Réponses*. París. Seuil. 270 pàgs.

- Bourdieu, Pierre (1996), *Cosas dichas*. Barcelona. Gedisa. 200 pàgs.
- Bourdieu, Pierre (1998), *La distinción*. Madrid. Taurus ed. 600 pàgs.
- Bourdieu, Pierre (2002), *Las reglas del arte: génesis y estructura del campo literario*. Barcelona. Anagrama. 3ª impr. 520 pàgs.
- Bourdieu, Pierre (2003), *El amor al arte: los museos europeos y su público*. Barcelona. Paidós Ibérica. 268 pàgs.
- Breton, Philippe (1990), *La tribu informatique*. París. Métailié. 190 pàgs.
- Breton, Philippe (1989), *Historia y crítica de la informática*, Madrid. Cátedra. 256 pàgs.
- Breton, Philippe (2000), *La utopía de la comunicación. El mito de la aldea global*. Buenos Aires. Nueva Visión. 175 pàgs.
- Brzezinski, Zbigniew (1971), *La révolution technétronique*. París. Calmann-Lévy. 388 pàgs.
- Bürger, P. (1996), *Crítica de la estética idealista*. Madrid. Visor. Col. La Balsa de la medusa 82. 271 pàgs.
- Burke, Peter i Briggs, Asa (2002), *Una historia social de los medios de comunicación*. Madrid. Taurus. 426 pàgs.
- Bustamante Ramírez, Enrique (coord.) (2003), *Hacia un nuevo sistema mundial de comunicación: las industrias culturales en la era digital*. Barcelona. Gedisa. 384 pàgs.
- Cabanne, Pierre (1984), *Conversaciones con Marcel Duchamp*. Barcelona. Anagrama. 192 pàgs
- Cage, John (1999), *Escritos al oído*. Murcia. Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Murcia. 208 pàg.
- Castells, Manuel (2001), *La galàxia Internet*. Barcelona, Plaza & Janés. 2001, pàg. 228.
- Castells, Manuel (2003), *L'era de la informació*. Barcelona. Ed. UOC. 3 vols.
- Cauquelin, Anne (1996), *Petit traité d'art contemporain*. París. Seuil
- Chaize, Jacques (1998), *Le grand écart. Les débuts de l'entreprise hypertexte*. París. Ed. Village Mondial. 240 pàgs.
- Changeux, Jean-Pierre (1986), *El hombre neuronal*, Madrid, Espasa-Calpe, 2ªed, pàgs. 366
- Charaudeau, Patrick (2003), *El discurso de la información: la construcción del espejo social*. Barcelona. Gedisa. 320 pàgs.
- Chartier, Roger (1994), *Libros, lecturas y lectores en la edad moderna*. Madrid. Alianza ed. Col. Alianza Universidad 755. 320 pàgs.
- Chartier, Roger i Guglielmo Cavallo (2001), *Historia de la lectura*. Madrid. Taurus. 670 pàgs.
- Chazal, Gérard (1995), *Le miroir automate*. Paris. Ed. Champ Vallon
- Chazal, Gérard (2000), *Les réseaux du sens. De l'informatique aux neuro-sciences*. París. Ed. Champ Vallon. 288 pàgs.
- Chomsky, Noam i Dieterich, Heinz (1997), *La aldea global*. Tafalla. Txalaparta Argitaletxea. 225 pàgs.

Colorado, Arturo (1997), *Hipercultura visual: el reto hipermedia en el arte y la educación*. Madrid. Ed. Complutense. 224 pàgs.

Conboy, Katie, Nadia Medina i Sarah Stanbury (eds) (1997), *Writing on the Body: Female Embodiment and Feminist Theory*. Nova York. Columbia University Press. 384 pàgs.

Cortázar, Julio (1998), *Rayuela*. Madrid. Alianza ed. 6ª ed. Col. El libro de bolsillo, 1266. 552 pàgs.

Coyne, Richard (1999), *Technoromanticism. Digital Narrative, Holism, and the Romance of the Real*. Cambridge: MIT Press. 408 pàgs.

Cristal, David (2002), *El lenguaje e Internet*. Madrid. Cambridge University Press. 304 pàgs.

Crozier Michel, Friedberg Erhard (1992), *L'acteur et le système: les contraintes de l'action collective*. París. Seuil. 500pàgs.

Danto, Arthur C. (2002), *Después del fin del arte: el arte contemporáneo y el linde de la historia*. Barcelona. Paidós. 3ª impr. 254 pàgs.

Danto, Arthur C. (2003), *Más allá de la caja brillo : las artes visuales desde la perspectiva poshistórica*. Tres Cantos. Akal. 240 pàgs.

Darley, Andrew (2002), *Cultura visual digital: espectáculo y nuevos géneros en los medios de comunicación*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Comunicación 139. 334 pàgs.

DD.AA. (1998), *Modernidad y postmodernidad*. Madrid. Alianza Editorial. 388 pàgs.

DD.AA. (2003), *Comunidades en el ciberespacio*. Barcelona. Ed. UOC. 390 pàgs.

DD.AA. (2003), *Comunidades en el ciberespacio*. Barcelona. Ed. UOC. 390 pàgs.

Debord, Guy (2003), *La sociedad del espectáculo*. Valencia. Ed. Pre-textos. 184 pàgs.

Debray, Régis (1998), *Vida y muerte de la imagen: historia de la mirada en Occidente*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós comunicación 58. 318 pàgs.

Deleuze Gilles (1987), *Diferencia y repetición*. Gijón. Ed. Júcar. 492 pàgs.

Deleuze Gilles, Guattari Félix (2004), *Mil mesetas: capitalismo y esquizofrenia*. Valencia. Ed. Pre-textos. 3ª ed. 4ª impr. Col. Ensayo 94. 522 pàgs.

Deleuze Gilles i Guattari Félix (2003), *Rizoma (introducción)*. Valencia. Ed. Pre-textos. 4ª impr. 64 pàgs.

Denis Cosgrove (ed.) (1999), *Mappings*. London, Reaktion Books. 311 pàgs.

Derey, Mark (1996), *Velocidad de escape. La cibercultura en el final del siglo*. Madrid. Siruela. 400 pàgs.

Dickie, George (2001), *Art and Value*. Oxford. Blackwell. 144 pàgs.

Druckrey, Timothy (ed.) (1996), *Electronic culture. Technology and visual representation*. Nova York. Aperture. 447 pàgs.

Duras, Marguerite (1991), *Destruir, dice*. Barcelona. Tusquets. Col. Andanzas 147. 118 pàgs.

Eco, Umberto (1978), *La definición del arte*. Barcelona. Ed. Martínez Roca. 4a ed. 288 pàgs.

Eco, Umberto (1990), *Obra abierta*. Barcelona. Ariel. 3ª ed. Col. Ariel 16. 360 pàgs.

- Eco, Umberto (1991), *Els límits de la interpretació*. Barcelona. Destino. Col. L'àncora 42. 512 pàgs.
- Eco, Umberto (1995), *Semiòtica y filosofía del lenguaje*. Barcelona. Lumen. Col. Palabra en el tiempo 196. 366 pàgs.
- Eco, Umberto (1999), *Lector in fábula*. Barcelona. Lumen. Col. Palabra en el tiempo 142. 336 pàgs.
- Eco, Umberto (1999), *La estructura ausente: introducción a la semiótica*. Barcelona. Lumen. 2a ed. Col. Palabra en el tiempo 76. 518 pàgs.
- Echeverría, Javier (2004), *Los señores del aire: telépolis y el tercer entorno*. Barcelona. Destino. 2ª impr. 496 pàgs.
- Edelman, Bernard (1986), *La propriété littéraire et artistique*. París. PUF. Col. QSJ. 126 pàgs.
- Elias, Norbert (2002), *Humana conditio: consideraciones en torno a la evolución de la humanidad*. Barcelona. Península. 176 pàgs
- Elias, Norbert (2002), *Compromiso y distanciamiento*. Barcelona. Península. 352 pàgs.
- Ellul, Jacques (2003), *La edad de la técnica*. Barcelona. Octaedro. 448 pàgs.
- Emmeche, Claus (1998), *Vida simulada en el ordenador: la nueva ciencia de la vida artificial*. Barcelona. Gedisa. 208 pàgs.
- Estrella, Julio, López, Alejandro (1995), *Cibercultura, n. 1*. Madrid. Anaya Multimedia-Anaya Interactiva. 192 pàgs.
- Featherstone, M. i Burrows, Roger (eds) (1995), *Cyberspace/Cyberbodies/Cyberpunk: Cultures of Technological Embodiment*. Londres. Sage. 280 pàgs.
- Francastel, Pierre (1978), *La realidad figurativa*. Barcelona. Paidós. 576 pàgs.
- Francastel, Pierre (1990), *Sociología del arte*. Madrid. Alianza ed. 5ª ed. Col. El libro de bolsillo 568. 208 pàgs.
- Gadamer, Hans Georg (1996), *Estética y hermenéutica*. Madrid. Tecnos. 2ª impr. 320 pàgs.
- Gadamer, Hans Georg (1998), *La actualidad de lo bello: el arte como juego, símbolo y fiesta*. Barcelona. Paidós Ibérica. 5ª impr. 124 pàgs.
- Gates, Bill (1997), *Camí al futur*. Aravaca. McGraw Hill. 348 pàgs.
- Gibson, William (1991), *Neuromante*. Barcelona. Norma Ed. Col. Made in USA, 12. 48 pàgs.
- Goldberg, Ken (2001), *The Robot in the Garden. Telerobotics and Telepistemology in the Age of the Internet*. Cambridge: MIT Press. 392 pàgs.
- Grumbach, Alain (2003): *Cognition virtuelle*. París. GET. ENST. 186 pàgs. [en línia a <http://www.infres.enst.fr/~grumbach/cognition-virtuelle/covi-courte.pdf>]
- Habermas, Jürgen (1986), *Ciencia y técnica como ideología*. Madrid. Tecnos. 2ª ed, 2ª impr. 184 pàgs.
- Haraway, Donna J. (1995), *Manifiesto para cyborgs*. Valencia. Episteme. Col. Eutopías 86. 40 pàgs.

- Haraway, Donna J. (1995), *Ciencia, cyborgs y mujeres*. Madrid. Cátedra. Col. Feminismos 28. 448 pàgs.
- Harrison, Charles (2003), *Essays on Art & Language*. The MIT Press. 326 pàgs.
- Harrison, Charles (1999). *Art & language in practice: critical symposium*. Barcelona. Fundació Antoni Tàpies. Catàleg d'exposició. 279 pàg.
- Harrison, Charles i Paul Word (eds.) (1992), *Art in theory 1900-1990. An Anthology of changing Ideas*. Oxford. Blackwell. 2^a ed. 1288 pàgs.
- Hayles, N. Katherine (1993), *La evolución del caos: El orden dentro del desorden en las ciencias contemporáneas*. Barcelona. Gedisa. 384 p.
- Heinich, Nathalie (1993), *Du peintre à l'artiste. Artisans et academiciens à l'âge classique*. París. Ed. de Minuit. 302 pàgs.
- Heinich, Nathalie (1998), *Le triple jeu de l'art contemporain*. París. Ed. De Minuit. 380 pàgs.
- Heinich, Nathalie (2002), *La sociología del arte*. Buenos Aires. Nueva Visión. 128 pàgs.
- Hodges, Andrew (2000), *Alan Turing: the Enigma*. Nova York. Walker and Company. 594 pàgs.
- Huizinga, Johan (2004), *Homo ludens*, Madrid. Alianza ed. 5ª impr. 288 pàgs.
- Ignatieff, Michael (2003), *Guerra virtual: más allá de Kosovo*. Barcelona. Paidós. Col. Historia contemporánea 9. 196 pàgs.
- Ihde, Don (2004), *Los cuerpos en la tecnología*. Barcelona. Ed. UOC. 156 pàgs.
- Jameson, Frederic (1995), *El posmodernismo o la lógica cultural del capitalismo avanzado*. Barcelona. Ed. Paidós ibérica. 2ª impr. 128 pàg.
- Jameson, Frederic (1997), *El postmodernismo y lo visual*. Valencia. Episteme. 20 pàgs.
- Jauss, Hans Robert (1991), *Teoría de la recepción literaria*. Barcelona. Barcanova. 64 pàgs.
- Kerckhove, Derrick de (1999), *Inteligencias en conexión. Hacia una sociedad de la web*. Barcelona. Gedisa. Col. Libertad y cambio 97. 256 pàgs.
- Kerckhove, Derrick de (1999), *La piel de la cultura: investigando la nueva realidad electrónica*. Barcelona. Gedisa. Col. Libertad y cambio 96. 256 pàgs.
- Koyré, Alexandre (1994), *Pensar la ciencia*. Barcelona. Paidós Ibérica. 146 pàgs.
- Koyré, Alexandre (1990), *Estudios de historia del pensamiento científico*. Madrid. Siglo XXI. 400 pàgs.
- Krauss, Rosalind (1990), *Le photographique: pour une théorie des écarts*. París. Macula. 222 pàgs.
- Laurent, Stéphane (1999), *Les Arts appliqués en France. Genèse d'un enseignement*. París. Éditions du CTHS. 684 pàgs.
- Leary, Timothy (1996), *Chaos et cyberculture*. París. Ed. Du Léopard. 274 pàgs.
- Lévy, Pierre (1993), *Les technologies de l'intelligence: l'avenir de la pensée à l'ère informatique*. París. Point Seuil. 233 pàgs.

- Lévy, Pierre (1994), *L'intelligence collective. Pour une anthropologie de Cyberspace*. París. La Découverte. 244 pàgs.
- Lévy Pierre (1998), *La cibercultura, el segon diluvi ?*. Barcelona. Proa. Col. Biblioteca Oberta 8. 208 pàgs.
- Lévy, Pierre (1999), *¿Qué es lo virtual?*. Barcelona. Paidós ibérica. Col. Paidós multimedia 10. 142 pàgs.
- Lévy, Pierre (2004), *Ciberdemocracia*. Barcelona. Ed. UOC. 204 pàgs.
- Lewitt, Sol (1994), *Wall drawing*. Oviedo. Caja de Ahorros de Asturias. 80 pàgs.
- Lippard, Lucy (ed) (2004), *Seis años: la desmaterialización del objeto artístico de 1966 a 1972*. Tres Cantos. Ed. Akal. Col. Arte contemporáneo 14. 384 pàgs.
- MacLuhan, Marshall (1998), *La galaxia Gutenberg: génesis del homo typographicus*. Barcelona. Círculo de Lectores. 2ª imprs. 448 pàgs.
- MacLuhan, Marshall (1996), *Comprender los medios de comunicación : las extensiones del ser humano*. Barcelona. Paidós Ibérica. 368 pàgs.
- MacLuhan, Marshall i Bruce R. Power (1990), *La aldea global*. Barcelona. Gedisa. 208 pàgs.
- Mansell, Robin (2003), *La revolución de la comunicación: modelos de interacción social y técnica*. Madrid. Alianza. Col. La sociedad red 5. 312 pàgs.
- Martin, James (1980), *La sociedad interconectada*. Madrid. Tecnos. 312 pàgs
- Mathias, Paul (1998), *La ciudad de Internet*. Barcelona. Ed. Bellaterra. 112 pàgs.
- Mattelart, Armand (1987), *Pensar sobre los medios: comunicación y crítica social*. Madrid. Fundación para el desarrollo de la Función Social de las Comunicaciones. Col. Los libros de Fundesco. 228 pàgs.
- Mattelart, Armand (1998), *La mundialización de la comunicación*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Comunicación 97. 2ª impr. 128 pàgs.
- Mattelart, Armand (2000), *Historia de la utopía planetaria: de la ciudad profética a la sociedad global*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Transiciones 22. 446 pàgs.
- Mattelart, Armand (2000), *La comunicación y la promesa de redención. Por una historia de la utopía planetaria*. Catàleg del IX Festival Internacional de vídeo y multimedia de Canarias. CanariasMediaFest 2000, pàgs. 142-145
- Mattelart, Armand (2002), *Historia de la sociedad de la información*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Comunicación 132. 194 pàgs.
- Maturana, Humberto (1995), *La realidad, ¿objetiva o construida?*. Barcelona. Anthropos. 2 vols.
- Mayans i Planells, Joan (2002), *Género chat: o cómo la etnografía puso un pie en el ciberespacio*. Barcelona. Gedisa. 256 pàgs.
- Mirabito, Michael (1998), *Las nuevas tecnologías de la comunicación*. Barcelona. Gedisa. Col. Multimedia 1. 416 pàgs.
- Moles, Abraham (1976), *Teoría de la información y percepción estética*. Gijón. Ed. Júcar. 376 pàgs.
- Moles, Abraham (1980), *L'image, communication fonctionnelle*. Tournai. Casterman. 271 pàgs.

- Morris, Charles (1974), *La significación y lo significativo*. Madrid. Alberto Corazón. 160 pàgs.
- Morton, Davis (1998), *Introducción a la teoría de juegos*. Madrid. Alianza ed. 256 pàgs
- Nakamura, Lisa (2002), *Cybertypes: Race, Ethnicity and Identity on the Internet*. Londres i Nova York. Routledge. 192 pàgs.
- Negri, Antonio i Michel Hardt (2000), *Empire*. Cambridge. Harvard University Press. 504 pàgs.
- Negroponete, Nicholas (1998), *Viure en digital*. Palma de Mallorca. Ed. Moll. Col. Scientia 2. 236 pàgs.
- Neumann, Eckhard (1992), *Mitos de artista. Estudio psichistórico sobre la creatividad*. Madrid. Tecnos. 288 pàgs.
- O'Donnell, James Joseph (2000), *Avatares de la palabra: del papiro al ciberespacio*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Comunicación 123. 200 pàgs.
- Packer, Randall i Jordan, Ken (ed.) (2002). *Multimedia: from Wagner to Virtual Reality*. Nova York. W.W. Norton. 496 pàgs.
- Palacio Arko, Gorka Jakobe i Tulloch Christopher (2003), *Nuevas tecnologías e información audiovisual digital*. Bilbao. Universidad del País Vasco. Servicio Editorial. 158 pàgs.
- Parrochia, Daniel (1993), *Philosophie des réseaux*. París. PUF. 304 pàgs.
- Peñafiel, Carmen i López, Nereida (2002), *Claves para la era digital: evolución hacia nuevos medios, nuevos lenguajers y nuevos servicios*. Bilbao. Universidad del País Vasco. Servicio Editorial. 302 pàgs.
- Pérez Gutiérrez, Mario (2000), *El fenómeno de la información. Una aproximación conceptual al flujo informativo*. Madrid. Trotta. 333 pàgs.
- Piscitelli, Alejandro (1995), *Ciberculturas 2.0: en la era de las máquinas inteligentes*. Buenos Aires. Paidós. 288 pàgs.
- Piscitelli, Alejandro (2002), *Meta-cultura: el eclipse de los medios masivos en la era Internet*. Buenos Aires. La Crujía ed. 271 pàgs.
- Pouivet, Roger (2000), *L'Ontologie de l'oeuvre d'art. Une introduction*. Nîmes. Jacqueline Chambon.
- Pouivet, Roger (2003), *L'Oeuvre d'art à l'âge de sa mondialisation: un essai d'ontologie de l'art de masse*. Bruxelles. Éd. de La lettre volée. 110 pàgs.
- Poundstone, Willian (1995), *El dilema del prisionero: John von Neumann, la teoría de los juegos y la bomba*. Madrid. Alianza ed. 448 pàgs
- Quéau, Philippe (1995), *Lo virtual: virtudes y vértigos*. Barcelona. Paidós Ibérica. 208 pàgs.
- Ramírez, Juan Antonio (ed.) (2004), *Tendencias del arte, arte de tendencias: a principios del siglo XXI*. Madrid. Cátedra. 312 pàgs.
- Roiz, Miguel (2002), *La sociedad persuasora: control cultural y comunicación de masas*. Barcelona. Paidós. Col. Papeles de Comunicación 38. 278 pàgs.
- Rose, Jaqueline (1986), *Sexuality in the Field of Vision*. Londres. Verso. 256 pàgs.

Russo, Mary (1995), *The Female Grotesque: Risk, Excess and Modernity*. Londres i Nova York. Routledge. 250 pàgs.

Sanpedro Blanco, Víctor F. (2003), *La pantalla de las identidades: medios de comunicación, políticas y mercados de identidad*. Barcelona. Icaria. Col. Akad emeia 30. 360 pàgs.

Sánchez-Cuenca Rodríguez, Ignacio (2004), *Teoría de juegos*. Madrid. Centro de Investigaciones sociológicas. 140 pàgs.

Sauvageot Anne (1994) *Voirs et savoirs, esquisse d'une sociologie du regard*. Paris, PUF. 256 pàgs.

Sauvageot, Anne (2003), *L'épreuve des sens. De la réalité de l'action à la réalité virtuelle*. Paris. PUF. 304 pàgs.

Schaeffer, Pierre (1970), *Machines à communiquer*. Paris. Seuil. 318 pàgs.

Séris, Jean-Pierre (2000), *La Technique*. Paris. PUF. Col. Philosopher. 424 pàgs.

Sfez, Lucien (ed) (1991), *La comunicación*. Paris. PUF. 253 pàgs.

Sfez, Lucien (2002), *Technique et idéologie. Un enjeu de pouvoir*, Paris. Editions du Seuil. 323 pàgs.

Sloterdijk, Peter (1998), *Extrañamiento del mundo*. Valencia. Ed. Pre-Textos. 376 pàgs.

Souriau, Paul (1983), *Aesthetics of Movement*. Amherst. University of Massachusetts Press. 184 pàgs.

Stiegler, Bernard (2001), *La Technique et le temps*. Paris. Galilée. 224 pàgs.

Stiegler, Bernard (2002), *Le cinéma des consciences. La technique et le temps*. Paris. Galilée.

Stoll, Clifford (1995), *Silicon Snake Oil: Second Thoughts on the Information Highway*. New York. Doubleday. 256 pàgs.

Subirats, Eduardo (2001), *Culturas virtuales*. Madrid. Biblioteca Nueva. 186 pàgs.

Synnot, Anthony (1993), *The Body Social: Symbolism, Self and Society*. Londres i Nova York. Routledge. 308 pàgs.

Terceiro, José B. i Matías, Gustavo (2001), *Digitalismo. El horizonte sociocultural emergente*. Madrid. Taurus. 300 pàgs.

Toffler, Alvin (1992), *La tercera ola*. Barcelona. Plaza & Janés. 8ª ed. 640 pàgs.

Turkle, Sherry (1997), *La vida en la pantalla: la construcción de la identidad en la era de Internet*. Barcelona. Paidós Ibérica. 414 pàgs.

Virilio, Paul (1989), *La máquina de la visión*. Madrid. Cátedra. 104 pàgs.

Virilio, Paul (1997), *El ciber mundo: la política de lo peor*. Madrid. Cátedra. 112 pàgs.

Virilio, Paul (2003), *Estética de la desaparición*. Barcelona. Anagrama. 3ª impr. 128 pàgs.

Virilio, Paul (1995), *La vitesse de libération*. Paris. Editions Galilée. 176 pàgs.

Voloshinov, V.N. (1992), *El marxismo y la filosofía del lenguaje*. Madrid. Alianza ed. 216 pàgs.

Wallis, Brian (ed.) (2001), *Arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación*. Madrid. Akal. col. Arte contemporáneo 7. 472 pàgs.

Warning, Rainer (1989), *Estética de la recepción*. Madrid. Visor. 314 pàgs.

White, Frank (1998), *The Overview Effect. Space Exploration and Human Evolution*. Reston. American Institute of Aeronautics and Astronautics, 2ª ed. 314 pàgs.

Wiener, Norbert (1985), *Cibernética*. Barcelona. Tusquets ed. 285 pàgs

Wittgenstein, Ludwig (1983), *Investigacions filosòfiques*. Barcelona. Ed. 62. 400 pàgs.

Webgrafia

Barbanti, Roberto: *Ultramedialité et question éthique*,
http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_rBarbanti.html

Bernal, Patricia: *Cibercultura: una mirada desde la complejidad y la comunicación*,
<http://cibersociedad.rediris.es/congreso/comms/g04bernal.htm>

Bureaud, Annick: Les Basiques: art "multimedia"
<http://www.olats.org/livresetudes/basiques/basiques.php>

Bush, Vannevar: *As We May Think (Com podríem pensar)*
http://cv.uoc.edu/~04_999_01_u07/bush1.html

Costa, Mario: *Bloc communicant et esthetique du flux*,
http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_mCosta.html

Derrida, Jacques: *Las artes del espacio*,
http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/artes_del_espacio.htm

Dyens, Ollivier: *Metal and Flesh. The Evolution of Man: Technology Takes Over*.
<http://www.chairetmetal.com/>.

Lévy, Pierre: *Le jeu de l'intelligence collective*,
http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_pLevy.html

Michelsen, Anders: *¿La vida en la pantalla? Ordenadores, cultura y tecnología*,
<http://iat.ubalt.edu/moulthrop/essays/breakdown.html>

Statut esthétique de l'Art Technologique. Colloque Les Treilles, març 1997
<http://www.olats.org/colloque/index.shtml>

Bibliografia sobre paradigma de la complexitat

Balandier, Georges (1989), *El desorden: la teoría del caos y las ciencias sociales*. Barcelona. Gedisa. 240 pàgs.

Briggs, John P. I Peat, F. David (1990), *Espejo turbulento : Del caos al orden. Guía ilustrada de la teoría del caos y la ciencia de la totalidad*. Barcelona. Gedisa. 228 pàgs.

Briggs, John P., Peat, F. David (1999), *Las siete leyes del caos: las ventajas de una vida caótica*. Barcelona. Grijalbo. 256 pàgs.

Cooper, Louise (1991), *El orden y el caos*. Barcelona. Círculo de lectores. 304 pàgs.

DD.AA. (1999), *Geopolítica del caos*. Madrid. Debate. 414 pàgs.

Gleick, James, (1998), *Caos, la creació de una ciencia*. Barcelona. Seix Barral. 3ª ed. 368 pàgs.

Hacking, Ian (1991), *La domesticación del azar: La erosión del determinismo y el nacimiento de las ciencias del caos*. Barcelona. Gedisa. 368 pàgs.

Hayles, N. Katherine (1993), *La evolución del caos: El orden dentro del desorden en las ciencias contemporáneas*. Barcelona. Gedisa. 384 pàgs.

Lewin, Roger (1995), *Complejidad : el caos como orden generador del orden*. Barcelona. Tusquets. 248 pàgs.

Littérature et théorie du chaos, nº 12, novembre 1994, Saint-Denis, Presses Universitaires de Vincennes. 256 pàgs

Lorenz, Edward N. (1995), *La esencia del caos*. Madrid. Debate. 248 pàgs.

Morán Cabré, Manuel ... [et al.] (1995), *Iniciación al caos: sistemas dinámicos*. Madrid. Síntesis. 284 pàgs.

Morin, Edgar (1999), *Introducción al pensamiento complejo*. Barcelona. Gedisa, 1999, 2ª ed, 168 pàgs.

Morin, Edgar i Le Moigne, Jean-Louis (1999), *L'intelligence de la complexité*. París. L'Harmattan. 332 pàgs.

Peters, Thomas (1989), *Del caos a la excelencia*. Barcelona. Ed. Folio. 290 pàgs.

Prigogine, I. (1997), *El fin de las certidumbres*. Madrid. Santillana, Taurus. 232 pàgs.

Prigogine, Ilya (1997), *Las leyes del caos*. Barcelona. Crítica. 160 pàgs.

Prigogine, I. (1983). *¿Tan sólo una ilusión? Una exploración del caos al orden*. Barcelona. Tusquets. 322 pàgs.

Prigogine, I. (1996). *El tiempo y el devenir*. Coloquio de Crisy. Barcelona. Gedisa. 360 pàgs.

Prigogine, Ilya, i Nicolis Gregoire (1997), *La estructura de lo complejo*. Madrid. Alianza. 392 pàgs.

Roldán Castro, Ismael (2000), *Caos y comunicación: la teoría del caos y la comunicación humana*. Sevilla. Mergablum. 360 pàgs.

Ruelle, David (1995), *Azar y caos*. Madrid. Alianza ed. 208 pàgs.

Vicente Sole, Ricard i Cuevas Manrubia, Susanna (1996), *Orden y caos en sistemas complejos*. Barcelona : Ediciones UPC, S.L. 500 pàgs.

Wagensberg, J. (ed. Lit.) (1986), *Proceso al azar*. Barcelona: Tusquets. 220 pàgs.

Webgrafia

Laboratori COMSOC: *La teoria de sistemes*,
http://www.edu365.com/aulanet/comsoc/complex_index.htm

Navarro, i Ros, J.: *Qui diu que el caos no té lleis?*
http://www.uv.es/metode/numero35/45_35.html

Panyella Roses, Magí: *Aspectes caòtics i fractals en el comportament organitzacional: Caos*,

organitzacions i management. 2002. Tesis doctoral.
http://www.tdx.cesca.es/TESIS_UB/AVAILABLE/TDX-0422103-130905/TESIMPANYELLA.pdf

Bibliografia sobre la postmodernitat

Anderson, Perry (2000), *Los orígenes de la postmodernidad*. Barcelona. Editorial Anagrama. Col. Argumentos, 240. 200 pàgs.

Ballesteros, Jesús (2000), *Postmodernidad: decadencia o resistencia*. Madrid. Editorial Tecnos. 2ª ed. 160 pàgs.

Barth, John, Garrigos González, Cristina (2001), *Textos sobre el postmodernismo*. León. Universidad de León. Servicio de Publicaciones. 113 pàgs.

Beck, Ulrich Giddens, Anthony Lash, Scott (1997), *Modernización reflexiva: política, tradición y estética en el orden social moderno*. Madrid. Alianza ed. Col. Alianza universidad, 879. 272 pàgs.

Berciano Villalibre, Modesto (1998), *Debate en torno a la posmodernidad*. Madrid. Editorial Síntesis. Col. Filosofía. Hermeneia, 2. 216 pàgs.

Beyme, Klaus von (1994), *Teoría política del siglo XX: de la modernidad a la postmodernidad*. Madrid. Alianza Editorial. Alianza universidad, 786. 384 pàgs.

Blanco, Juan Antonio (1999), *Tercer milenio: una visión alternativa de la posmodernidad*. Tafalla. Txalaparta Argitaletxea. 216 pàgs.

Calinescu, Matei (1991), *Cinco caras de la modernidad*. Madrid. Editorial Tecnos. 336 pàgs.

Chiurazzi, Gaetano (1999), *Il postmoderno. Il pensiero nella società della comunicazione*. Torino. Paravia. 220 pàgs.

Connor, Steven , [et. al.] (1996), *Cultura postmoderna: introducción a las teorías de la contemporaneidad*. Tres Cantos. Ediciones Akal. Col. Akal/arte y estética, 36. 200 pàgs.

Cruz Suárez, Antonio (1997), *Postmodernidad*. Terrassa. Editorial Clie. 240 pàgs.

Danto, Arthur C. (1999), *Después del fin del arte: el arte contemporáneo y el linde de la historia*. Barcelona. Paidós Ibérica. 252 pàgs.

Debord, Guy (2000), *La sociedad del espectáculo*. Valencia. Ed. Pre-Textos. 180 pàgs.

Derrida, Jacques (1996), *Cosmopolitas de todos los países, un esfuerzo más*. Valladolid. Cuatro Ediciones. 68 pàgs.

Derrida, Jacques (1998), *La desconstrucción en las fronteras de la filosofía: la retirada de la metáfora*. Barcelona. Ediciones Paidós Ibérica. 5ª impr. Col. Pensamiento contemporáneo, 2. 122 pàgs.

Derrida, Jacques (1989), *La escritura y la diferencia*. Rubí. Anthropos, Editorial del Hombre. Pensamiento crítico/pensamiento utópico, 38. 416 pàgs.

Derrida, Jacques (1998), *Espectros de Marx: el Estado de la deuda, el trabajo del duelo y la nueva Internacional*. Madrid. Editorial Trotta. 3ª ed. 200 pàgs.

Derrida, Jacques (1990), *Teoría literaria y deconstrucción*. Madrid. Arco Libros. 410 pàgs.

Encuentros sobre modernidad y postmodernidad (1989). Madrid. Fundación de Investigaciones Marxistas 205 pàgs.

Foster, Hal (ed) (1998), *La posmodernidad*. Barcelona. Kairós. 4ª impr. 240 pàgs.

Frank, Manfred (1995), *La piedra de toque de la individualidad: reflexiones sobre sujeto, persona e individuo con motivo de su definición posmoderna*. Barcelona. Editorial Herder. Col. Biblioteca de filosofía, 32. 164 pàgs.

García Selgas, Fernando José, Monleón, José B. (1998), *Retos de la postmodernidad: ciencias sociales y humanas*. Madrid. Editorial Trotta. 328 pàgs.

Glucksman, André (1988), *La estupidez: ideologías del postmodernismo*. Barcelona. Ed. 62. Península. 2ª ed. 264 pàgs.

Godas i Pérez, Xavier (1998), *Postmodernismo: la imagen radical de la desactivación política*. Esplugues de Llobregat. El Roure ed. 130 pàgs.

González Alcantud, José Antonio (2000), *Políticas del sentido, los combates por la significación en la posmodernidad*. Rubí. Anthropos, Editorial del Hombre. Col. Sociedad, 39. 288 pàgs.

González Requena, Jesús (1988), *El discurso televisivo: espectáculo de la posmodernidad*. Madrid. Ediciones Cátedra. Col. Signo e imagen, 9. 168 pàgs.

Habermas, Jürgen (1999), *Teoría de la acción comunicativa*. Madrid. Taurus Ediciones. 2 vols.

Habermas, Jürgen (1993), *Assaigs filosòfics*. Barcelona. Edicions 62, Península. Col. Textos filosòfics, 66. 2ª ed. 352 pàgs.

Habermas, Jürgen (1986), *Ciencia y técnica como "ideología"*. Madrid. Editorial Tecnos. Col. Cuadernos de filosofía y ensayo. 184 pàgs.

Habermas, Jürgen (1993), *El discurso filosófico de la modernidad*. Madrid. Taurus Ediciones. Col. Humanidades, 290. 4ª ed. 464 pàgs.

Habermas, Jürgen (1990), *El pensamiento postmetafísico*. Madrid. Taurus Ediciones. Col. Humanidades, 306. 288 pàgs.

Habermas, Jürgen (1992), *La reconstrucción del materialismo histórico*. Madrid. Taurus Ediciones. Col. Ensayistas, 190. 5ª ed. 320 pàgs.

Habermas, Jürgen (1996), *Textos y contextos*. Barcelona. Editorial Ariel. 240 pàgs.

Habermas, Jürgen (1999), *Problemas de legitimación en el capitalismo tardío*. Madrid. Ediciones Cátedra. 240 pàgs.

Heller, Agnes i Fehér, Ferenc (1998), *Políticas de la posmodernidad: ensayos de crítica cultural*. Barcelona. Ediciones Península. Col. Historia, ciencia, sociedad, 273. 304 pàgs.

Hottois, Gilbert (1999), *Historia de la filosofía del renacimiento a la posmodernidad*. Madrid. Ediciones Cátedra. 576 pàgs.

Jameson, Fredric (1998), *Teoría de la postmodernidad*. Madrid. Trotta. 2ª ed. 344 pàgs.

Klappenbach Minotti, Augusto Angel (1990), *Ética y postmodernidad*. Alcalá de Henares. Universidad de Alcalá de Henares. Servicio de Publicaciones. 120 pàgs.

López, Julio (1988), *La música de la posmodernidad*. Rubí. Anthropos, Editorial del Hombre. Col. Palabra plástica, 11. 159 pàgs.

Lyon, David (1997), *Postmodernidad*. Madrid. Alianza Editorial. 2ª ed. El libro de bolsillo, 1789. 160 pàgs.

Lyotard, Jean-François (1999), *La condición postmoderna*. Barcelona. Ediciones Altaya. 120 pàgs.

Lyotard, Jean-François (1987), *La posmodernidad (explicada a los niños)*. Barcelona. Editorial Gedisa. 126 pàgs.

Lyotard, Jean-François (1996), *Moralidades posmodernas*. Madrid. Editorial Tecnos. 192 pàgs.

Lyotard, Jean-François (1988), *La diferencia*. Barcelona. Editorial Gedisa. 224 pàgs.

Lyotard, Jean-François (1975), *A partir de Marx y Freud*. Madrid. Editorial Fundamentos. Col. Psicoanálisis y psicoterapia de grupo, 59. 312 pàgs

Martín Arias, Luis (1997), *La postmodernidad a través de sus textos: The silence of lambs (Jonathan Demme, 1991)*. Valencia. Episteme. Eutopías, 172. 24 pàgs.

Norris, Christopher (1998), *Qué le ocurre a la postmodernidad?: la teoría crítica y los límites de la filosofía*. Madrid. Editorial Tecnos. 476 pàgs.

Norris, Christopher (1997), *Teoría acrítica: posmodernismo, intelectuales y la Guerra del Golfo*. Madrid. Ed. Cátedra. 240 pàgs.

Ovejero Bernal, Anastasio (2000), *La nueva psicología social y la actual postmodernidad: raíces, constitución y desarrollo histórico*. Oviedo. Universidad de Oviedo. Servicio de Publicaciones. 607 pàgs.

Pérez Carreño, Francisca ... [et al.] (1998), *Modernidad y postmodernidad*. Madrid. Alianza Editorial. 4ª impr. 388 pàgs.

La polémica de la posmodernidad. (1986). Madrid. Ediciones Libertarias. 336 pàgs.

Postmodernismo, vanguardia, regionalismo. Madrid. Alianza Editorial. 584 pàgs.

La presencia ausente: perspectivas interdisciplinarias de la posmodernidad. (1994). Cáceres. Universidad de Extremadura. Servicio de Publicaciones. Col. Anejos del Anuario de estudios filológicos. 320 pàgs.

Ripalda, José María (1996), *De Angelis: sobre filosofía, mercado y postmodernidad*. Madrid. Editorial Trotta. 228 pàgs.

Sáinz Gutiérrez, Victoriano (1999), *La cultura urbana de la posmodernidad: Aldo Rossi y su contexto*. Sevilla. Ediciones Alfar. Col. Alfar/universidad, 99. 306 pàgs.

Saldaña Sagredo, Alfredo (1997), *Modernidad y postmodernidad: filosofía de la cultura y teoría estética*. Valencia: Episteme. Eutopías. Maior, 6. 204 pàgs.

Touraine, Alain (1993), *Los mass-media, nuevo foro político o destrucción de la opinión pública?*. Barcelona. Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions(Catalunya). 38 pàgs.

Vattimo, Gianni (1992), *La secularización de la filosofía: hermenéutica y postmodernidad*. Barcelona. Editorial Gedisa. 296 pàgs.

Vattimo, Gianni (1994), *El fin de la modernidad*. Barcelona. Planeta-De Agostini. 160 pàgs.

Vattimo, Gianni (1994), *En torno a la posmodernidad*. Rubí. Anthropos, Editorial del Hombre. 169 pàgs.

- Vattimo, Gianni (1998), *Las aventuras de la diferencia: pensar después de Nietzsche y Heidegger*. Barcelona. Ediciones Península. 3ª ed. 176 pàgs.
- Vattimo, Gianni (1996), *Filosofía, política, religión: más allá del "pensamiento débil"*. Oviedo. Ediciones Nobel. 259 pàgs.
- Vattimo, Gianni (1987), *El fin de la modernidad: Nihilismo y hermenéutica en la cultura posmoderna*. Barcelona. Editorial Gedisa. 2ª ed. 160 pàgs.
- Venturi, Robert (1979), *Aprendiendo de todas las cosas*. Barcelona. Tusquets ed. 102 pàgs.
- Venturi, Robert (1999), *Complejidad y contradicción en arquitectura*. Barcelona. Gustavo Gili. 3ª ed. 240 pàgs.
- Venturi, Robert (i altres) (2000), *Aprendiendo de Las Vegas: del simbolismo olvidado de la forma arquitectónica*. Barcelona. Gustavo Gili. 4ª imp. 228 pàgs.
- Vicente Delgado, Alfonso de (1989), *El arte en la postmodernidad: todo vale*. Barcelona. Edicions del Drac. 172 pàgs.
- Wellmer, Albrecht (1993), *Sobre la dialéctica de modernidad y postmodernidad*. Madrid. Visor Distribuciones. Col. La balsa de la medusa. 162 pàgs.
- Wellmer, Albrecht (1996), *Finales de partida: la modernidad irreconciliable*. Madrid. Cátedra. Col. Frónesis. 344 pàgs.
- Zavala, Iris M. (1991), *La posmodernidad y Mijail Bajtin*. Madrid. Espasa-Calpe. 280 pàgs.

Bibliografía sobre literatura digital i hipertext

- Aarseth, Espen J. (1997), *Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature*. Baltimore: Johns Hopkins U.P. 216 pàgs.
- Akscyn, Robert M. (ed.) (1991), *A.C.M. Hypertext Compendium*. Nova York. A.C.M. Press. 403 pàgs.
- Anis, J., Lebrave, J.-L.. (eds.) (1991), *Texte et ordinateur, les mutations du Lire-Écrire*. Centre de Recherches Linguistiques. Paris. Université de Paris X-Nanterre. 166 pàgs.
- Balpe, Jean-Pierre i Magné, Bernard (dir.) (1991), *L'imagination informatique de la littérature*, Colloque de Cerisy-la-Salle. Saint-Denis. Presses Universitaires de Vincennes. 216 pàgs.
- Barret, Edward. (Ed.) (1988), *Text, Context and Hypertext: writing with and for the computer*. Cambridge. MIT Press. 394 pàgs.
- Barret, Edward i Redmond, Marie (eds.) (1997), **Contextual Media. Multimedia and interpretation**. Cambridge. The MIT press. 280 pàgs.
- Berk, Emily i Devlin, J. (eds.) (1997), *Hypertext/ Hypermedia Handbook*. New York. McGraw Hill. 583 pàgs.
- Birkerts, Sven (1997), *The Gutenberg Elegies: The fate of reading an electronic age*. New York. Faecett Columbine. 248 pàgs.
- Bolter, J. David (1990), *Writing Space: the computer in the history of literacy*. Hillsdale, N.J. Lawrence Erlbaum. 258 pàgs.

- Bootz, Philippe: *Formalisation d'un modèle fonctionnel de communication à l'aide des technologies numériques appliqué à la création poétique*. Tesi doctoral llegida el 13 de desembre del 2001. Université Paris 8 Vincennes – Saint Denis
- Cantos Gómez, Pascual (1994), *Hipertexto y documentación*. Murcia. Universidad de Murcia. Servicio de Publicaciones. 72 pàgs.
- Coover, R., "The End of Books". *New York Times Book Review*, 21 juny 1992, pp. 1.
- Deleuze Gilles & Guattari Félix (1980), *Mille Plateaux. Capitalisme et schizophrénie*. París. Éditions du Seuil. 645 pàgs. [Introducció a <http://hypermedia.univ-paris8.fr/bibliotheque/Plateaux.html>]
- Díaz Pérez, Paloma (1997), *De la multimedia a la hipermedia*. México. Alfaomega. 288 pàgs.
- Donald, M. (1991), *Origins of the modern mind. Three stages in the evolution of culture and cognition*. Cambridge, MA. Harvard University Press. 424 pàgs.
- Emilia Ferreiro (2002), *Relaciones de (in)dependencia entre oralidad y escritura*. Barcelona. Gedisa. Col. Lea. 192 pàgs.
- Gellner, Ernest (1994), *El arado, la espada y el libro: la estructura de la historia humana*. Barcelona. Ed. 62. Col. Península/ideas (Ed. Península) 28. 304 pàgs.
- Genette, Gérard (1994), *L'Oeuvre de l'art, immanence et transcendance*. París. Seuil. 300 pàgs.
- Gillot, Arnaud (2000), *La notion d'Écriteure" à travers les revues de poésie électronique alire et KAOS*. CERTEL. Université d'Artois. 145 pàgs.
- Goody, J. (1987), *The interface between the oral and the written*. Cambridge. Cambridge University Press. 350 pàgs.
- Hayles, Katherine N. (1999), *How We Became Posthuman, Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*. Chicago. University of Chicago Press. 364 pàgs.
- Havelock, E. (1982), *The literate revolution in Greece and its cultural consequences*. Princeton, NJ, Princeton University Press
- Havelock, Eric A. (1996), *La musa aprende a escribir*. Barcelona. Paidós Ibérica. Col. Paidós Studio 114. 192 pàgs.
- Hershman-Leeson, Lynn (ed.) (1996), *Clicking-in: Hot Links to Digital Culture*. Seattle. Bay Press. 369 pàgs.
- Joyce, Michael (1995), *Of two minds: Hypertext pedagogy and poetics*. University of Michigan Press. 277 pàgs.
- Landow, George P. (comp.) (1997), *Teoría del hipertexto*. Barcelona. Paidós. 424 pàgs.
- Landow, George P. (1995), *Hipertexto: la convergencia de la teoría crítica contemporánea y la tecnología*. Barcelona. Paidós. Col. Hipermedia 2. 284 pàgs.
- Landow, G.P. i Delany, Paul. (eds) (1993), *The digital word: text-based computing in the humanities*. Cambridge. MIT. Press. 374 pàgs.
- Laufer, Roger (1992), *Texte, hypertexte, hypermédia*, Paris. P. U. F. (coll. Que-sais-je). 123 pàgs.
- McAleese, Ray i Green, Catherine (Comps.) (1990), *Hypertext: State of the art*. Oxford. Blackwell. 269 pàgs.

McKnight, Cliff. (Ed.) (1993), *Hypertext in context*. Cambridge. Cambridge University Press. 176 pàgs.

Moreno Hernández, Carlos (1998), *Literatura e hipertexto*. Madrid. UNED. 2ª impr. Col. Aula abierta 120. 168 pàgs.

Moreno, Isidro (2002), *Musas y nuevas tecnologías*. Barcelona. Paidós. Col. Paidós Comunicación 138. 240 pàgs.

Murray, Janet H. (1999), *Hamlet en la holocubierta: el futuro de la narrativa en el ciberespacio*. Barcelona. Paidós. 336 pàgs.

Nelson, Theodor (1981), *Literary Machines*. Swarthmore. s/p

Nielsen, Jakob (1990), *Hypertext and Hypermedia*. San Diego. Academic Press. 263 pàgs.

Nielsen, Jakob (1995), *Multimedia and Hypertext: the internet and beyond*. Boston. AP Professional. 480 pàgs.

Nunberg, Georffrey. (Comp.) (1998), *El futuro del libro. ¿Esto matará eso?*. Barcelona. Paidós. 314 pàgs.

Nyce, James i Khan, P. (Comps.) (1991), *From memex to hypertext: Vannevar Bush and the mind's machine*. San Diego: Academic Press.

Olson, David R. (1998), *El mundo sobre el papel. El impacto de la escritura y la lectura en la estructura del conocimiento*. Barcelona. Gedisa. Col. Lea 11. 352 pàgs.

Ong, Walter J. (1993), *Oralidad y escritura. Tecnologías de la palabra*. México. FCE. 190 pàgs.

OULIPO (2003), *La Littérature potentielle*. Paris, Gallimard. Col. Folio essais n° 95. 308 pàgs.

OULIPO (2003), *Atlas de littérature potentielle*. Paris, Gallimard. Col. Folio essais n° 109. 432 pàgs.

Pajares Tosca, Susana (2004), *Literatura digital: el paradigma hipertextual*. Cáceres. Universidad de Extremadura, Servicio de Publicaciones. 171 pàgs.

Rada, Roy (1991), *Hypertext: from text to expertext*. Maidenhead, U.K. McGraw-Hill. 237 pàgs.

Romera Castillo, José (eds.) (1997), *Literatura y multimedia*. Madrid. Visor Libros. Col. Biblioteca filológica hispana, 29. 340 pàgs.

Ryan, Marie-Laure (2004), *La narración como realidad virtual : la inmersión y la interactividad en la literatura y en los medios electrónicos*. Barcelona. Paidós. 456 pàgs.

Sampson, G. (1997), *Sistemas de escritura: introducción lingüística*. Barcelona. Gedisa. 336 pàgs.

Searle, John (1985), *Mentes, cerebro y ciencia*. Madrid. Cátedra. 2ª ed. 112 pàgs.

Shneiderman, Ben i Kearsley, Greg (1989), *Hypertext hands-on. An introduction to a new way of organizing and accessing information*. Reading, Mass. Addison-Wesley. 165 pàgs.

Snyder, Ilana (1996), *Hypertext: The electronic labyrinth*. Carlton South. Melbourne University Press. 137 pàgs.

Ulmer, Gregory. "Grammatology Hypermedia." *Postmodern Culture* 1.2 (Jan. 1991): 1-19.

Vanderdorpe, Christian (1999), *Du papyrus à l'hypertexte: essai sur les mutations du texte et de la lecture*. Paris, La Découverte. 271 pàgs.

Vouillamoz, Núria (2000), *Literatura e hipermedia. La irrupción de la literatura interactiva: precedentes y crítica*. Barcelona. Paidós. Col. Papeles de Comunicación 30. 208 pàgs.

Vuillemin Alain (1990), *Informatique et littérature (1950-1990)*. Paris-Ginebra. Champion-Slatkine. 309 pàgs.

Vuillemin, A. et Lenoble, M. (éd.) (1995), *Littérature et informatique: la littérature générée par ordinateur*. Arras. Artois Presses Université. 367 pàgs.

Vuillemin, A. et Lenoble, M. (éd.) (1999), *Littérature, Informatique, Lecture. De la lecture assistée par ordinateur à la lecture interactive*. Limoges. PULIM Presses Universitaires de Limoges. 294 pàgs.

Webgrafia

Espen Aarseth: *Introduction to Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature*,
<http://www.hf.uib.no/cybertext/Ergodic.html>

Espen Aarseth: *The Hypertext Revolution*,
<http://www.educ.fc.ul.pt/hyper/resources/earseth.htm>

Jaime Alejandro Rodríguez: *Reseña de siete ensayos de Stuart Moulthrop*,
http://www.javeriana.edu.co/Facultades/C_Sociales/Facultad/sociales_virtual/publicaciones/rela_todigital/r_digital/teoria_red/htm/035.htm

Matteo d'Ambrosio: *Une sémiotique à venir pour la cyberpoésie*,
http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_mAmbrosio.html

Olivier Auber: *Du "générateur poétique" à la perspective numérique*,
<http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=207>

Jean-Pierre Balpe: *Gérer la complexité*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/complexite.html>

Jean-Pierre Balpe: *Dispositifs*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/Dispositifs.html>

Jean Pierre Balpe: *Trois mythologies et un poète aveugle*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/Creation.html>

Jean-Pierre Balpe: *Produire, reproduire, re-produire*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/Produire.html>

Jean-Pierre Balpe: *Une littérature inadmissible*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/Litterature.html>

Jean-Pierre Balpe: *Technologies numériques et construction du savoir*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/Technonum.html>

Jean-Pierre Balpe: *Une écriture si technique*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/Ecriture.html>

Jean-Pierre Balpe: *Les jeux de l'art*,

<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/jeux.pdf>

Jean-Pierre Balpe: *Vers une littérature diffractée*,
http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_jpBalpe.html

Jean-Pierre Balpe: *Écriture sans manuscrit, brouillon absent*, <http://hypermedia.univ-paris8.fr/Jean-Pierre/articles/manuscrit.pdf>

Anne-Marie Boisvert: *Littérature électronique et hypertexte*,
http://www.larevuedesressources.org/imprimer.php3?id_article=28

Anne-Marie Boisvert: *Hypertexte. Dossier sur la littérature électronique*,
http://www.ciac.ca/magazine/archives/no_9/dossier.html

Anne-Marie Boisvert: *Cybertexte*, http://www.ciac.ca/magazine/archives/no_13/dossier.html

Anne-Marie Boisvert: *Le texte en jeu*, <http://www.ciac.ca/magazine/dossier.htm>

Jay David Bolter: *Electronic signs* (Chapter Six of *Writing Space: The Computer, Hypertext, and the History of Writing*), <http://www.rochester.edu/College/FS/Publications/BolterSigns.html>

Philippe Bootz: *La littérature informatique: une métamorphose de la littérature*
<http://www.epi.asso.fr/revue/81/b81p171.htm>

Philippe Bootz: *La Lisibilité du texte électronique*
<http://www.uottawa.ca/academic/arts/astrolabe/articles/art0037/Lisibilite.htm>

Serge Bouchardon: *Hypertexte et art de l'ellipse*. D'après l'étude de NON-roman de Lucie de Boutiny
http://archivesic.ccsd.cnrs.fr/documents/archives0/00/00/03/58/sic_00000358_02/sic_00000358.html

Evelyne Broudoux: *Manifestations de l'auteur dans et autour l'hypertexte de fiction*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/Groupe/journeesdoc/manifest.htm>

Roberto Casati: *Ce que l'Internet nous a appris sur la vraie nature du livre*
http://www.text-e.org/conf/index.cfm?fa=texte&ConfText_ID=6

Jean Clément: *Afternoon: du narratif au poétique dans l'oeuvre hypertextuelle*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/Afternoon.htm>

Jean Clément: *Fiction interactive et modernité*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/litterature.html>

Jean Clément: *L'hypertexte de fiction: naissance d'un nouveau genre?*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/allc.htm>

Jean Clément: *Du texte à l'hypertexte: vers une épistémologie de la discursivité hypertextuelle*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/discursivite.htm>

Jean Clément: *Hypertexte et complexité*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/clement.pdf>

Jean Clément: *L'avènement du livre électronique: simple transition?*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/livre.htm>

Jean Clément: *Du livre au texte: les implications intellectuelles de l'édition électronique*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/Hermes.pdf>

Jean Clément: *Écritures hypermédiatiques*
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/jean/articles/ehm.pdf>

Jean Clément: *Hypertexte et fiction : la question du lien*,
<http://www.interdisciplines.org/defispublicationweb/papiers/16/version/original>

Lluís Codina, *H de Hypertext, o la teoría de los hipertextos revisitada*,
<http://www.ucm.es/info/multidoc/multidoc/revista/cuad6-7/codina.htm>

Jeff Conklin: *Hipertext: introducció i visió general*,
http://cv.uoc.edu/~04_999_01_u07/conklin1.html

Robert Coover: *The End of Books*,
<http://wings.buffalo.edu/cas/english/faculty/conte/syllabi/370/EndofBooks.htm>

Marjorie Coverley Luesebrink: *Of Tea Cozy and Link*
<http://www.altx.com/ebr/riposte/rip11/rip11cov.htm>

Roger Chartier: *Muerte o transfiguración del lector*, http://jamillan.com/para_char.htm

Roger Chartier: *Lecteurs et lectures à l'âge de la textualité électronique*,
http://www.text-e.org/conf/index.cfm?fa=texte&ConfText_ID=5

Luc Dall'Armellina: *Contextes de l'e-narratif*, <http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=194>

Charles Deermer: *¿Qué es el hipertexto?*,
<http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/deermer.html>

Jacques Derrida: *Carta a un amigo japonés*,
http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/carta_japones.htm

Jacques Derrida: *El fin del libro y el comienzo de la escritura*,
http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/fin_del_libro.htm

Jacques Derrida: *La estructura, el signo y el juego en el discurso de las ciencias humanas*,
http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/estructura_signo_juego.htm

Jacques Derrida: *La différance*, http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/la_différance.htm

Jacques Derrida: *Semiología y Gramatología. Entrevista con Julia Kristeva*,
<http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/kristeva.htm>

Jacques Derrida: *Notas sobre desconstrucción y pragmatismo*,
http://personales.ciudad.com.ar/Derrida/deconstruccion_pragmatismo.htm

e-critures <http://www.e-critures.org/ecritures.html>

Electronic Literature Organization <http://www.eliterature.org/>

Electronic Literature Directory
<http://directory.wordcircuits.com/browse.php?let=U&rectype=works>

Electronic Poetry Center. E-Poetry <http://epc.buffalo.edu/e-poetry/>

Markku Eskelinen: *Cybertext Theory and Literary Studies, A User's Manual*.
<http://www.altx.com/ebr/ebr12/eskel.htm>

Olivier Etrzscheid: *Pratiques éconciatives hypertextuelles: vers de nouvelles organisations mémorielles*, <http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=201>

Olivier Etrzscheid: *L'hypertexte: haut lieu de l'intertexte*,
<http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=201>

Alberto García García: *El iconotexto un nuevo modelo de construcción narrativa*,
<http://www.ucm.es/info/especulo/numero16/agarcia.html>

Stevan Harnad: *Lecture et écriture scientifique "dans le ciel" : Une anomalie post -
gutenbergienne et comment la résoudre*,
http://www.text-e.org/conf/index.cfm?fa=texte&ConfText_ID=7

N. Katherine Hayles: *Cyber|literature and Multicourses: Rescuing Electronic Literature from
Infanticide*
<http://www.altx.com/ebr/riposte/rip11/rip11hay.htm>

N. Katherine Hayles: *What Cybertext Theory Can't Do*
<http://www.altx.com/ebr/riposte/rip12/rip12hay.htm>

Martin Heidegger: *¿Y para qué poetas?*,
http://personales.ciudad.com.ar/M_Heidegger/rilke.htm

David 'Jhave' Johnston: *E-Lit: un survol*, <http://www.ciac.ca/magazine/site.htm>

John Lavagnino: *Reading, Scholarship, and Hypertext Editions*,
<http://www.stg.brown.edu/resources/stg/monographs/rshe.html>

Pierre Lévy: *Essai sur la cyberculture: l'universel sans totalité*,
<http://hypermedia.univ-paris8.fr/pierre/cyberculture/cyberculture.html>

Hugues Marchal: *Une histoire e-littéraire?*, <http://www.histoires-litteraires.org/les%20articles/artmarchal6.htm>

McKnight, Dillon & Richardson: *Hypertext. A psychological perspective*,
<http://telecaster.lboro.ac.uk/HaPP/happ.html>

Norman Meyrowitz: *L'hipertext, també redueix el colesterol?*,
http://cv.uoc.edu/~04_999_01_u07/meyrowitz1.html

Nick Monrfort: *Cybertext Killed the Hypertext star*,
<http://www.altx.com/ebr/ebr11/11mon/index.html>

Stuart Moulthrop: *El hipertexto y la política de la interpretación*,
<http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/moulthro.html>

Stuart Moulthrop: *Traveling in the Breakdown Lane A Principle of Resistance for Hypertext*,
<http://iat.ubalt.edu/moulthrop/essays/pushMe.html>

Stuart Moulthrop: *Pushing Back: Living and Writing in Broken Space*,
<http://iat.ubalt.edu/moulthrop/essays/pushMe.html>

Stuart Moulthrop: *Error 404: Doubting the Web*, <http://iat.ubalt.edu/moulthrop/essays/404.html>

Stuart Moulthrop: *The Shadow of an Informant: a Rhetorical Experiment in Hypertext*,
http://www.pd.org/topos/perforations/perf3/shadow_of_info.html

Stuart Moulthrop: *Citescapes: Supporting Knowledge Construction on the Web*,
<http://iat.ubalt.edu/moulthrop/essays/citescapes/citescapes.html>

Stuart Moulthrop: *You say you want a Revolution? Hypertext and the Laws of Media*,
http://mrl.nyu.edu/~noah/nmr/book_samples/nmr-48-moulthrop.pdf

Susana Pajares Tosca: *¿Qué fue del hipertexto?*, <http://jamillan.com/celtos.htm>

Susana Pajares Toska: *Las posibilidades de la narrativa hipertextual*.
http://www.ucm.es/info/especulo/numero6/s_pajare.htm

Susana Pajares Toska: *Cuatro hipertextos de Eastgate*
<http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/eastgate.html>

Susana Pajares Toska: *La cualidad lírica de los enlaces*
<http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/link.htm>

Rolando Palacios: *Cultura oral y lectura hipertextual. Una reflexión desde la comunicación*,
<http://cibersociedad.rediris.es/congreso/comms/g09palacios.htm>

Sylvie Parent: *Langage et texte*, http://www.ciac.ca/magazine/archives/no_9/pers-intro.html

Sylvie Parent i Valérie Lamontagne: *Emplacement-Déplacement. Location-Dislocation*,
<http://www.deplacement.qc.ca/fr/introduction.html>

Anja Rau: *Wreader's Digest - How To Appreciate Hyperfiction*,
<http://jodi.ecs.soton.ac.uk/Articles/v01/i07/Rau/>

Anja Rau: *Lo digital se acerca a lo literario.*,
<http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/Lit/digiEs.htm>

Anja Rau: "Patchwork Girl y las heroínas de acción - La imagen de la mujer en la literatura digital. 1999 A Hipertulia. Rev. Especulo ponència en el Congrés 2. *Fachtagung Frauen- und Gender-Forschung in Rheinland-Pfalz* en la Johannes Gutenberg-Universität, Mainz [<http://www.uni-mainz.de/~raua000/ffg98/start.htm>], celebrat del 30 d'octubre a l'1 de desembre de 1998 <http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/Frau/Rau01es.htm>

Jim Rosenberg: *Positioning Hypertext in Chomsky's Hierarchy of Grammars*,
<http://www.altx.com/ebr/riposte/rip11/rip11rose.htm>

Marie-Laure Ryan: *Immersion vs. Interactivity: Virtual Reality and Literary Theory*,
<http://www.iath.virginia.edu/pmc/text-only/issue.994/ryan.994>

John Tolva: *La herejía del hipertexto: miedo y ansiedad en la era tardía de la imprenta*,
<http://www.ucm.es/info/especulo/hipertul/tolva.html>

Carles Tomàs Puig: *L'hipertext i les obres obertes. Una aproximació des de la teoria cultural*,
<http://www.iaa.upf.es/~ctomas/ctp47.htm>

Carles Tomàs Puig: *De l'hipertext a l'hipèrmedià: una aproximació al desenvolupament de les obres obertes*, http://www.iaa.upf.es/formats/formats2/tom_c.htm

André Tricot: *Chronique "hypertextes et hypermédias" 1945-1995*,
<http://perso.wanadoo.fr/andre.tricot/chroniquehypertxt.html>

María José Vega: *Literatura hipertextual y teoría literaria*,
<http://seneca.uab.es/gould/ceccee/Vega.htm>

Alain Vuillemin i Michel Lenoble: *Littérature et informatique: La littérature générée par ordinateur*. Collection Études Littéraires. Artois Presses Univesité, 1995,
http://www.univ-reunion.fr/t99_miroirs/multi_ct/littinfo/0_aaa.htm

Alain Vuillemin: *Poésie et informatique: historique*,
<http://www.uottawa.ca/academic/arts/astrolabe/articles/art0024.htm>

Alain Vuillemin: *Concepts informatiques et écritures théâtrales*,
<http://www.uottawa.ca/academic/arts/astrolabe/articles/art0029.htm>

Alain Vuillemin: *Poésie et informatique: dénominations*,
<http://www.uottawa.ca/academic/arts/astrolabe/articles/art0029.htm>

Alain Vuillemin: *Poésie, informatique et création*,
<http://www.uottawa.ca/academic/arts/astrolabe/articles/art0025.htm>

William Winder: *Le Robot-poète: littérature et critique dans l'ère électronique*,
<http://www.uottawa.ca/academic/arts/astrolabe/articles/art0033/Robot-poete2.htm>

Bibliografia sobre art digital

Art futura. Realitat virtual. Barcelona. Ajuntament- de Barcelona. Direcció de Serveis Editorials. 248 pàgs.

Art futura 1997. Madrid. Art Futura, S.L. 1998. 34 pàgs.

Art futura 1996, "Robots & knowbots". Madrid. Art Futura, S.L. 1996. 22 pàgs.

Art Futura 1993 "vida artificial". Madrid. Art Futura, S.L. 1993. 176 pàgs.

Art futura-1992 : mente global. Madrid. Art Futura, S.L. 1992. 240 pàgs.

Art Futura 1991 : "Cibermedia". Madrid. Art Futura, S.L. 1993. 250 pàgs.

Art futura. Madrid. Art Futura, S.L.. 1998. 34 pàgs.

Artevisión : una historia del arte electrónico en España. Sabadell. Media Centre D'Art i Disseny. 2000. CD-ROM

Artin, Christian (1989), *La peinture par ordinateur*. París. Dessein et Tolra. 94 pàgs.

Arts et Technologies, nouvelles approches de la création artistique. Actes du colloque des 5èmes entretiens J. Cartier, Méridien. 1992

Arveiller, Jacques (2002), "Art et Informatique", Cederom *Encyclopaedia Universalis*. París.

Balpe, Jean-Pierre, (2000), *Contextes de l'art numérique*. París. Hermès Science Publications. 249 pàgs.

Balpe, Jean-Pierre (dir.) (2000), *L'art et le numérique*. París. Hermès Science Publications. 231 pàgs.

Baraja Calvo, J. Carlos; Gil Vicente, Pedro J.; Albadalejo Meroño, José (1997), *Herramientas de diseño digital*. Valencia. Universidad Politècnica de Valencia. Servicio de Publicaciones. 275 pàgs.

Barboza, Pierre (1996), *Du photographique au numérique: La parenthèse indicielle dans l'histoire des images*. París. L'Harmattan. 269 pàgs.

Barboza, Pierre (1997), *Les nouvelles images*. París. Somogy/Les Editions de la Cité des Sciences et de l'Industrie. 127 pàgs.

Baumgärtel, Tilma (2001), *[net.art 2.0]*. Bonn. VG Bild-Kunst. 264 pàgs.

Baumgärtel, Tilman (1999), *Art on the Internet*, a Bosma, Josephine (i altres): *Readme! Filtered by nettime*. Nova York. Autonomedia. 543 pàgs.

Bearman, David i Trant, Jennifer (2003), *Museums and the Web 2003*. Toronto. Archives & Museums Informatics. 262 pàgs.

Berstein, Saúl, McGarry, Leo (1989), *Arte por ordenador*. Barcelona. Grupo Editorial CEAC, S. A. 144 pàgs.

Bellido Gant, María Luisa (2001), *Arte, museos y nuevas tecnologías*. Gijón. Trea. 342 pàgs.

Berger, René (1988), *Jusqu'ou ira votre ordinateur, l'imaginaire programmé*. Genève. Pierre-Marcel Favre. 241 pàgs.

Blin, Odile i Sauvageot, Jacques (eds.) (1997), *Images numériques, l'aventure du regard*. Conférences 96-97, Presses universitaires de Rennes. 153 pàgs.

Bonbon, Bernard (1991), *Art, Mathématiques et informatique: art trigonoplastique*. Paris. Eyrolles. 188 pàgs.

Brea, José Luís (2002), *La era postmedia. Acción comunicativa, prácticas (post)artísticas y dispositivos neomediales*. Salamanca. Centro de Arte Salamanca. 188 pàgs. En format PDF en línia a <http://www.laerapostmedia.net/#>

Bréaud, Ondine (1998), *La question du réalisme dans l'image informatique*. Tesi de doctorat, Universitat de París I.

Bret, Michel (1984), *L'image numérique animée*. Tesi de Doctorat d'Etat en arts plàstiques. Universitat de París VIII

Bret, Michel (1988), *Images de synthèse*. Paris. Dunod Informatique. 316 pàgs.

Bureaud, Annick, i Magnan, Nathalie (2003), *Art, réseaux, media*. Paris. École Nationale de Beaux-Arts. 642 pàgs.

Casacuberta, David (2003), *Creación colectiva*. Barcelona. Gedisa. 157 pàgs.

Caulton, Tim (1998), *Hands-On Exhibitions. Managing Interactive Museums and Science Centres*. Nova York. Routledge. 155 pàgs.

Cilleruelo, Lourdes (2001), *Arte de Internet: génesis y definición de un nuevo soporte artístico (1995-2000)*. Bilbao. Universidad del País Vasco. Servicio editorial. 432 pàgs.

Couchot, Edmond, i Hillaire, Norbert (2003), *L'art numérique*. Paris. Flammarion. 211 pàgs.

Couchot, Edmond (1998), *La technologie dans l'art. De la photographie à la réalité virtuelle*. Nîmes. Ed. Jacqueline Chambon. 269 p

Couchot, Edmond (1988), *Images: de l'optique au numérique*. Paris. Hermès. 242 pàgs.

Création artistique et réalité virtuelle. Rapport pour le ministère de la Culture. ART 3000. 1995

Darras, Bernard i Chateau, Dominique (dir.) (1999), *Arts et multimédia*. Paris. Publications de la Sorbonne. 202 pàgs.

Deloche, Bernard (2002), *El museo virtual*. Gijón. Ed. Trea. 237 pàgs.

Deseriis, M. Marano, G. (2003), *Net.art. L'arte della connessione*. Milà. Shake. 218 pàgs.

Druckrey, Timothy (ed.) (2000), *Ars Electronica Facing the Future*. Cambridge, Mass. MIT Press. 457 pàgs.

Duguet, Anne-Marie (2002), *Déjouer l'image. Créations électroniques et numériques*. Nîmes. Ed. jacqueline Chambon. 223 pàgs

España. Ministerio de Educación y Ciencia. Programa de Nuevas Tecnologías de la Información y de la Comunicación. *Curso de video digital y multimedia*. Madrid. Ministerio de Educación y Cultura. Secretaría General Técnica. Centro de Publicaciones. 1998. CD-ROM

Fernández-Shaw Baldasano, Félix (1998), *La creatividad en la sociedad digital*. San Vicente del Raspeig. Fundación Empresa. Universidad de Alicante. 52 pàgs.

Forest, Fred (1998), *Pour un art actuel. L'art à l'heure d'Internet*. París. L'Harmattan. 269 pàgs.

Gajski, Daniel (1997), *Principios de diseño digital*. Madrid. Prentice Hall Iberia. 488 p

Giannetti, Claudia (ed.) *Media culture*. Barcelona. Associació de Cultura Contemporània l'Angelot. 141 pàgs.

Giannetti, Claudia (ed.) (1996), *Arte en la era electrónica: perspectivas de una nueva estética*. Barcelona. Associació de Cultura Contemporània l'Angelot. 170 pàgs.

Giannetti, Claudia (ed.) (1998), *Ars telemática: telecomunicación, Internet y ciberespacio*. Barcelona. Associació de Cultura Contemporània l'Angelot. 168 pàgs.

Giannetti, Claudia (2002), *Estética digital. sintopía del arte y la tecnología*. Barcelona. Associació de Cultura Contemporània l'Angelot. 224 pàgs.

Grassias Pujo, Françoise (1991), *L'image artistique et les technologies nouvelles*. Tesi de doctorat. Universitat París I.

Grau, Oliver (2003), *Virtual art. From Illusion to Immersion*. Cambridge. The MIT Press. 416 pàgs.

Greene, Rachel (2004), *Internet Art*. Londres. Thames & Hudson. 224 pàgs.

Guilminot, Virginie (1996), *La synthèse d'image animée; au-delà d'une simulation réaliste*. Tesi de doctorat. Universitat de París VIII.

Guyon, Etienne, Stanley H. Eugène (1991), *Les formes fractales*. París. Elsevier-North-Holland-Palais de la Découverte. 58 pàgs.

Herms Berenguer, Atilà ... [et al.] (1998), *Disseny digital bàsic: text-guia*. Barcelona. Edicions de la Universitat de Barcelona, S.L. Unipersonal. 160 pàgs.

Hochart, Daisy (ed.) (1994), *Les images numériques*. París. Corlet et Télérama. 200 pàgs.

Holtz-Bonneau, Françoise (1986), *L'image et l'ordinateur*. París. Aubier/INA. 354 pàgs.

Holtz-Bonneau, Françoise (1987), *L'etre-image-ordinateur*. París. Hermès. 192 pàgs.

Holtz-Bonneau, Françoise (1995), *Création infographique. Les enjeux informatiques du visuel*. París. Addison-Wesley. 184 pàgs.

Ibañez Vidal, Josep (1992), *L'art electrònic a l'escola*. Barcelona. Alta Fulla Editorial. 110 pàgs.

Imaginaire numérique. Actes del col·loqui. París. Hermès. 1986

Images, technologies et arts plastiques. Actes del col·loqui. París. Centre Pompidou. 1990

Ippolito, Jon «Cross talk : the museum of the future : a contradiction in terms?» *Artbyte*. Vol. 1, no. 2 (June/July 1998). Pàgs. 18-19

Jaccard-Beugnet, Annick (2001), *Nouvelles images, Nouveaux artistes?*. Tesi de doctorat. Universitat de Franche-Comté

- Jaccard-Beugnet, Annick (2003), *L'artiste et l'ordinateur*. París. L'Harmattan. 350 pàgs.
- Kavanagh, Gaynor (2000), *Dream Spaces. Memory and the Museum*. Londres. Leicester University Press. 200 pàgs.
- Keene, Suzanne (1998), *Digital Collections: Museums and the Information Age*. Oxford. Butterworth-Heinemann. 141 pàgs.
- Kisseleva, Olga (1998), *Cyberart, un essai sur l'art du dialogue*. París. L'Harmattan. 368 pàgs.
- Klonaris, Maria i Thomadaki, Katerina (eds.) (2000), *Mutations de l'image: art cinéma/vidéo/ordinateur*. París: Astarti. 143 pàgs.
- Krueger, Myron (1991), *Artificial Reality II*. Mass. Addison-Wesley. 394 pàgs.
- Lafon, Jacques (1999), *Esthétique de l'image de synthèse. La trace de l'ange*, París. L'Harmattan. 228 pàgs.
- Levis Czernik, Diego S. (1997), *Realidades inmateriales: comunicación digital, realidad virtual y transformación social*. Bellaterra. Universidad Autónoma de Barcelona. Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions. Tesi doctoral.
- Lévy, Pierre (1992), *De la programmation considérée comme un des beaux-arts*. París. La Découverte. 245 pàgs.
- Lunenfeld, Peter (2000), *Snap to Grid: A User's Guide to Digital Arts, Media, and Cultures*. Cambridge, Mass. MIT Press. 226 pàgs.
- Mandelbrot, Benoît (1989), *Les objets fractals: forme, hasard et dimension*. París. Flammarion. 204 pàgs.
- Manovich, Lev (2001), *The Language of New Media*. Cambridge, Mass. MIT Press. 352 pàgs.
- Méredieu, Florence de (2003), *Arts et nouvelles technologies, art vidéo, art numérique*, París. Larousse. 240 pàgs.
- Miranda Ogando, José (coord.) (2002), *Cyberia 02: arte, interactividad y máquinas*. Santander. Fundación Marcelino Botín. Catálogo de exposición. 142 pàgs.
- Moles, Abraham (1990), *Art et Ordinateur*. París. Blusson. 318 pàgs.
- Molina, Angela, i Landa, Kepa (eds.) (2000), *Futuros emergentes. Arte, interactividad y nuevos medios*. Diputació de València. Institució Alfons el Magnànim. Col. Formas Plásticas 7. 250 pàgs.
- Molnar, Vera, "Toward Aesthetic – Guidelines for Paintings with Aid of a Computer", *Leonardo*, vol. VIII, 1975, pàgs. 185-189
- Moulin, Raymonde (i altres) (1985), *Les artistes. Essai de morphologie sociale*. París. Documentatio Française. 120 pàgs.
- Moulin, Raymonde (1992), *L'artiste, l'institution et le marché*. París. Flammarion. 423 pàgs.
- Moulin, Raymonde (2000), *Le marché de l'art. Mondialisation et nouvelles technologies*. París. Flammarion. 127 pàgs.
- Packer, Randall i Kent Jourdan (eds.) (2001), *Multimedia: from Wagner to Virtual Reality*. New York. W.W. Norton. 394 pàgs.

- Paul, Chirstiane (2003), *Digital Art*. Londres. Thames & Hudson. 224 pàgs.
- Pelé, Gérard (2002), *Art, informatique et mimétisme*. Paris. L'Harmattan. 204 pàgs.
- Pimentel, K. I Texeira, K. (1994), *La réalité virtuelle*. Paris. Addison-Wesley. 338 pàgs.
- Poissant, Louise (ed) (1995), *Esthétique des Arts médiatiques*. Montréal. Les Presses de Montréal. 2 vols. 900 pàgs.
- Popper, Frank (1989), *Arte, acción y participación: el artista y la creatividad de hoy*. Tres Cantos. Ed. Akal. Col. Akal/arte y estética 19. 320 pàgs.
- Popper, Frank (1993), *L'art à l'âge électronique*. Paris. Hazan. 192 pàgs.
- Rekalde, Josu (i altres) (1997), *Lo tecnológico en el arte: de la cultura vídeo a la cultura ciborg*. Barcelona. Virus ed. 110 pàgs.
- Romano Gianni (2000), *Artscape. Panorama dell'arte in rete*. Milà. Costa & Nolan. 144 pàgs.
- Rush, Michael (2000), *Les nouveaux médias dans l'art*. Paris. Ed. Thames & Hudson. 224 pàgs.
- Sanders, Ken (1998), *El arquitecto digital*. Barañáin. Eunsa. Ediciones Universidad de Navarra, S.A. 564 pàgs.
- Sbrilli, Antonella (2000), *Storia dell'arte in codice binario*. Milà. Guerini e Associati. 253 pàgs.
- Shanken, Edward A. (ed.) (2003), *Telematic Embrace: Visionary Theories of Art, Technology and Consciousness by Roy Ascott*. Berkeley. University of California Press. 427 pàgs.
- Smiers, Joost (1998), *Etat des lieux de la création en Europe: le tissu culturel déchiré*. Paris: L'Harmattan. Col. La Librairie européenne des idées. 222 pàgs.
- Sommerer, Christa, i Mignonneau, Laurent (eds.) (1998), *Art @ Science*. Nova York. Springer Verlag. 330 pàgs.
- Weibel, Peter and Druckrey, Timothy (eds.) (2001), *net condition: art and global media*. Cambridge, Mass. MIT Press. 450 pàgs.
- Wilson, Stephen (2002), *Information Arts: Intersections of Art, Science and Technology*. Cambridge, Mass. MIT Press. 1024 pàgs.

Webgrafia

- Balpe, Jean-Pierre (1998), *Quelques concepts de l'art numérique*. Conferència donada a Moss (Noruega) el maig de 1998. <http://www.labart.univ-paris8.fr/chantier/nouv/anne-gaelle/art-num-JPB.html>
- Barbeau, Richard: «Pour une typologie de la création sur Internet» d'Annick Bureaud. *Archee*, secció Ciberteoria, abril 1999. <http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=6>
- Barbeau, Richard : «Les spécificités de l'art en ligne, l'exemple de Mouchette», *Archée*, Secció Ciberteoria, juny 2000. <http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=118>
- Baumngaërtel, Tilman: *Arte en Internet*, <http://iat.ubalt.edu/moulthrop/essays/breakdown.html>
- Berry, Josephine: 'Human, all too Posthuman? Net Art and its Critics' <http://www.tate.org.uk/netart/humanposthuman.htm>

Blank, Joachim: *What is netart* <http://www.hgb-leipzig.de/theorie/netlag.htm>

Bolognini, Maurizio: *SMSMS (Short Message Service Mediated Sublime): Art et sublime technologique dans l'environnement urbain*, http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_mBolognini.html

Bosma, Josephine. «A De-cafinated Experience (of Net.Art)». Entrevista a Muntadas, 1999 <http://laudanum.net/cgi-bin/media.cgi?action=display&id=953753375>

Bosma, Josephine: *Cómo experimentar el net.art* http://aleph-arts.org/pens/como_exp.html

Bosma, Josephine, "Por un net.art independiente. Una charla con JODI y Alexei Shulgin". *Aleph*. <http://aleph-arts.org/pens/indep.html>

Bosma, Josephine (textos seleccionats per), *The interior of net art*, <http://laudanum.net/cgi-bin/media.cgi?action=display&id=993983463>

Bookchin, Natalie: *a story of net art (open source)* <http://www.calarts.edu/~line/history.html>

Brea, José Luis. «El Teatro de la Resistencia Electrónica». *Aleph*, 1999 <http://aleph-arts.org/pens/teatro.html>

Brøgger, Andreas: Net art, web art, online art, net art?, On Off, desembre 2000, <http://www.afsnitp.dk/onoff/Texts/broggernetart,we.html>

Bureau, Annick: *Pour une typologie de la création sur Internet*. Gener 1998. Comunicació presentada al col·loqui R.A.T. (Réseau Art Technologie) organitzat per CYPRES, el 27 de novembre 1997. <http://www.olats.org/livresetudes/etudes/typInternet.shtml>

Bureau, Annick; Lafforgue, Nathalie; Boutteville, Joël: *Art et technologie: la monstration*. <http://www.olats.org/livresetudes/etudes/monstration/monstration.rtf>

Dieter Daniels: *Arte y nuevas tecnologías, ¿por qué? Preguntas de los años sesenta y respuestas de los años noventa* <http://www.mecad.org/e-journal/archivo/numero2/art1.htm>

Fuller, Matthew, *Art meet Net, Net meet Art. 2000* <http://www.tate.org.uk/netart/mat1.htm>

Galloway, Alex: *browser.art* <http://aleph-arts.org/pens/browser.html>

Giannetti, Claudia: *Ars Telemática: la estética de la intercomunicación* <http://www.mecad.org/e-journal/archivo/numero2/art4.htm>

Giannetti, Claudia: *Estética de la simulación* <http://www.mecad.org/e-journal/archivo/numero3/art2.htm>

Interactivity on the web <http://www.sinaptico.com/Papers/interactivateme.pdf>

Intersections of Art, Technology, Science & Culture. Links. http://www.verybusy.org/articles/2000/02/wilson_artlinks2.html

Lestocart, Louis-José: «Langage(s) du Net». *Archee*, secció Critiques, gener 2001. <http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=146>

Mirapaul, Matthew. «Un ataque a la comercialización del web art». *Aleph*, 1999 <http://aleph-arts.org/pens/ataque.html>

Parent, Sylvie: «Perspectives: Textes et langages dans l'art Web», *Magazine électronique du CIAC* n° 9, desembre 1999. http://www.ciac.ca/magazine/archives/no_9/magelectronique.html

Petit, Cécile: «Œuvres d'art en ligne». *Archee*, secció Critiques, desembre 2002.
<http://archee.qc.ca/ar.php?page=imp&no=191>

Rokeby, David (1995), *Transforming Mirrors: Subjectivity and Control in Interactive Media*
<http://www.interlog.com/~drokeby/mirrors.html>

Sirof, Jacques, i Norman, Jane: *Transdisciplinarité et genèse de nouvelles formes artistiques*.
<http://www.olats.org/livresetudes/etudes/norman.shtml>

Tejerizo, Fernando: *El net.art: la estética de la red* <http://www.aleph-arts.org/pens/tejerizo.html>

Trimarco, Angelo: *La critique à l'ère du virtuel*,
http://www.olats.org/projetpart/artmedia/2002/t_aTrimarco.html

Victoria Vesna: *Del Fe-Mail al f-e-mail y más allá: redes ciberfeministas en la red*,
<http://www.estudiosonline.net/texts/vesna.html>

Zafra, Remedios: *El instante invisible del net.art* http://aleph-arts.org/pens/inst_invisible.html

Carlo Zanni: *Entrevista amb Erik Loyer*, <http://www.ciac.ca/magazine/entrevue2.htm>

Bibliografia sobre activisme

Bey, Hakim (1997), *TAZ, Zone autonome temporaire*. París. Éditions de l'Éclat. 90 pàgs.

Chirillo, John (2001), *Hack Attacks Revealed: A complete reference with custom security hacking toolkit*. N.J. John Wiley & Sons. 800 pàgs.

Cole, Eric (2001), *Hackers Beware*. New Riders Publishing. 800 pàgs.

Critical Art Ensemble (1994), *The Electronic Disturbance*. New York. Autonomedia. 147 pàgs.

Critical Art Ensemble (1997), *La résistance électronique et autres idées impopulaires*. París. Éditions de l'Éclat. 254 pàgs.

Denning, Dorothy E. (1998), *Information Warfare & Security*. Boston. Addison-Wesley Pub. 522 pàgs.

Di Corinto Arturo i Tozzi, Tommaso (2002), *Hackivism. La libertà nelle maglie della Rete*. Roma. Manifestolibri. 302 pàgs.

Gieseke, Wolfram (2001), *Anti-hacker report*. Madrid. Data Becker España. Data Ibérica de Software. 565 pàgs.

Hatch, Brian (2001), *Hackers en Linux*. Aravaca. McGraw-Hill / Interamericana de España. 656 pàgs.

Hernández, Claudio (1998), *Hackers: (piratas tecnológicos)*. Madrid. Componentes electrónicos Madrid. 416 pàgs.

Himanen, Pekka (2003), *L'ètica del hacker i l'esperit de l'era de la informació*. Barcelona. Pòrtic i Editorial UOC. 264 pàgs.

Levy, Steven (1984), *Hackers, heroes of the computer revolution*. Nova York. Dell. 455 pàgs.

Littman, Jonathan. *The Fugitive Game: Online with Kevin Mitnick*. Boston: Little, Brown and Co., 1996. 416 pàgs.

Lovink, Geert (2004), *Fibra oscura. Rastreado la cultura crítica de Internet*. Madrid. Tecnos/Alianza. 310 pàgs.

Ramos Varón, Antonio Ángel (2003), *Hacker*. Madrid. Anaya Multimedia-Anaya Interactiva. 976 pàgs.

Skoudis, Ed (2001), *Counter Hack: A Step-by-Step Guide to Computer Attacks and Effective Defenses*. Prentice Hall. 592 pàgs.

Stone, Allucquère Rosanne (1995), *The War of Desire and technology at the Close of Mechanical Age*. Cambridge. MIT Press. 224 pàgs.

Verton, Dan (2002), *Diario de un hacker*. Aravaca. McGraw-Hill / Interamericana de España. 240 pàgs.

Webgrafia

Alcoberro, Ramón: *Ética hacker y empresa: el reto de las TIC en los valores de empresa*, <http://etpplot.jesuitescat.edu/~37272647/arxiu.htm>

Arquilla, John J. i David F. Ronfeldt, "Cyberwar and Netwar: New Modes, Old Concepts, of Conflict"
<http://www.rand.org/publications/randreview/issues/RRR.fall95.cyber/cyberwar.html>

Baigorri, Laura: *El futuro ya no es lo que era. De la Guerrilla Television a la Resistencia en la Red*. a Aleph, 1999. Originalment al catàleg del Festival de Vídeo de Vitòria. Vitòria, 1998.
URL: <http://www.interzona.org/baigorri/textos/futuro.htm>

Berry, Josephine: *Bare Code: Net Art and the free Software Movement*, publicat el maig del 2002 per Gallery 9/Walter Center, i en línia a Netarcommons, Open Source Art Hack, pàg. 1
<http://netartcommons.walkerart.org/article.pl?sid=02/05/08/0615215>

Blissett, Luther. «0100101110101101.org ? art hacktivism», Aleph, 1999 <http://www.aleph-arts.org/pens/01001.html>

Blissett, Luther. «El Xyz del Activismo en la Red». Aleph, 1999. <http://aleph-arts.org/pens/xyz.html>

Borja-Villel, Manuel J. «Arte crítico y conflictos sociales», Exposició «Antagonismes», MACBA, juliol-octubre del 2001. http://www.macba.es/castellano/09/09_02.html

Borland, John: "Analyzing The Threat of Cyberterrorism". *TechWEB News*, 25 setembre 1998.
<http://www.techweb.com/wire/story/TWB19980923S0016>

Brea, José Luis. «El Teatro de la Resistencia Electrónica». Aleph, 1999 <http://aleph-arts.org/pens/teatro.html>

Brekke, Dan: "Money for Nothing", a *Wired*, setembre 2000,
<http://www.wired.com/wired/archive/8.09/stock.html>

Cassel, David (2000), *Hacktivism in the Cyberstreets*. Alter.Net 30 maig 2000
<http://www.alternet.org/story.html?StoryID=9223>

Castells, Manuel: *Hackers, crackers, llibertat i seguretat*. Lliçó inaugural del curs acadèmic 2001-2002 de la UOC
<http://www.uoc.edu/web/cat/launiversitat/inaugural01/hackers.html>

The Cathedral and the Bazaar <http://www.catb.org/~esr/writings/homesteading/cathedral-bazaar/>

Cleaver, Harry (1995), "The Zapatistas and The Electronic Fabric of Struggle", a <http://www.eco.utexas.edu/faculty/Cleaver/zaps.html>

Collin, Barry C.: *The Future of CyberTerrorism: Where the Physical and Virtual Worlds Converge* <http://afgen.com/terrorism1.html>

Denning, Dorothy E.: *Activism, hacktivism and Cyberterrorism: The Internet as a Tool for Influencing Foreign Policy*, <http://www.nautilus.org/info-policy/workshop/papers/denning.html>

Di Corinto, A. I Tozzi, T. (2002), Hacktivism. La libertà nelle maglie della rete. <http://www.hackerart.org/storia/hacktivism.htm>

Escudé, Carlos: *La crisis de los derechos cívicos en los Estados Unidos*. Diario BAE, març 2002 <http://www.geocities.com/smasana/bae11.htm>

Gingrich, Newt: "A cyber Pearl Harbor is not question of if, but when". *Infosecurity Magazine*, abril 2001 http://infosecuritymag.techtarget.com/articles/april01/columns_security_persp.shtml

Graham, Beryl. «New media, 'community art', and net.art activism». *Entrevista a Natalie Bookchin i Brendan Jackson* http://www.newmedia.sunderland.ac.uk/crumb/phase3/nmc_intvw_bookjack.html

Lovink, Geert i García, David. «El abc del Tactical Media». *Aleph*, 1999 <http://aleph-arts.org/pens/abc.html>

Lovink, Geert i García, David. «El D-E-F del Tactical Media». *Aleph*, 1999 <http://aleph-arts.org/pens/def.html>

Masana, Sebastián (2002), *El ciberterrorismo: ¿una amenaza real para la paz mundial?*. Tesis de maestría. FLACSO – Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales. <http://www.argentina-ree.com/documentos/ciberterrorismo.pdf>

McCullan, Declan: "Aprueban la ley que permite al FBI realizar espionaje en Internet". *Wired* en español, 17 setembre 2001. <http://ar.wired.com/wired/politica/0,1156,22745,00.html>

Molist, Mercè: Algunos hackers buenos, <http://ww2.grn.es/merce/hack1.html>

Molist, Mercè: 25 anys d'underground informàtic <http://www.3xl.net/reportatges/rep104234039.htm>

Pollitt, Mark M.: *Cyberterrorism - Fact or Fancy?* <http://www.cs.georgetown.edu/~denning/infosec/pollitt.html>

Raymond, Eric S.: *How to Become a Hacker*, <http://www.sindominio.net/biblioweb/telematica/hacker-como.html>. En català, *Com convertir-te en un hacker*, a http://dilvert.com/andreu/hacker_howto.html

Raymond, Eric S. (1998), *Homesteading the Noosphere*, a http://www.firstmonday.dk/issues/issue3_10/raymond/

Revah, Suzan: "Clinton outlines anti-cyberterrorism plan". *CNET News*, 22 gener 1999. http://news.com.com/2100-1023_3-220532.html

®TMark. «Sabotage and the New World Order», a Subsol, núm. 2, 26 de novembre de 2000 http://subsol.c3.hu/subsol_2/contributors/rtmarktext.html

Salías, Martín: *Los orígenes del hacking*, a <http://www.ubik.to/vr/vr20/hackers.htm>

Sfear (1999), *Introduction to Hacktivism*. Collusion, col. 6, desembre 1999
<http://www.collusion.org/Article.cfm?ID=109>

Slatalla, Michelle i Joshua Quittner: "Gang War in Cyberspace". *Wired magazine*, desembre 1994
<http://www.wired.com/wired/archive/2.12/hacker.html>

Sterling, Bruce: The Hacker Crackdown, <http://bufetalmeida.com/textos/hackercrack/libro.html>

Sterling, Bruce (1994), The Hacker Crackdown (La caza de hackers). Ley y desorden en la Frontera Electrónica. <http://www.globaldrome.org/gd/textos/libros/hcdpdf.zip>

The Golden Age of Hacktivism. *Wired News*, 22 setembre 1998
<http://www.wired.com/news/politics/0,1283,15129,00.html>

Thomas, Julie, L.C. Ethics of Hacktivism. *Sans* 12 gener 2001
<http://www.sans.org/rr/hackers/hacktivism2.php>

Urroz Osés, Ana: *Arte y activismo en Internet. Los episodios de convergencia de la ciencia, la tecnología y el arte en la cultura audiovisual y multimedia*,
http://www.mediatecaonline.net/ivjornades/cat/comunicacions_urroz.htm

Wray, Stefan: "La desobediencia electrónica civil y la world wide web del hacktivism: la política extraparlamentaria de acción directa en la red". *Aleph* 1999 <http://www.aleph-arts.org/pens/wray.html>

Nota final: totes les URL citades al llarg d'aquest treball estan actualitzades a 31 d'agost del 2004. No hem fet constar el número de pàgina a les cites en format web atès que la paginació només surt a la impressió, i aquesta depèn de la configuració de cada ordinador.